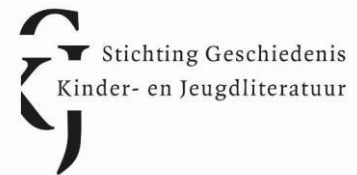

SGKJ-Nieuwsbrief 33

1 september 2020

Nieuws uit het SGKJ-bestuur

De vorige digitale Nieuwsbrief is op 23 juni verschenen. Daarna ontving u de zomer-editie van de SGKJ-Berichten op papier (en desgewenst ook digitaal), met interessante artikelen geschreven door SGKJ-Vrienden.

SGKJ-activiteiten

Vanwege corona zijn er dit jaar geen bijeenkomsten geweest. In hoeverre er in het najaar mogelijkheden zijn, moeten we nog afwachten. Binnenkort neemt het bestuur hierover een beslissing.

Nieuws

Vlieger in vogelvlucht

Zoals u al hebt kunnen lezen in de [recensie](#) door Toin Duijck op onze website: het boek over uitgeverij J. Vlieger is inmiddels verschenen! Een officiële presentatie moest vanwege corona uitblijven, maar er was wel een feestje in kleine kring op de stoep voor de papierwinkel van Vlieger, waarbij de makers, mensen van Vlieger, enkele mensen van Bijzondere Collecties / Allard Pierson en een van de sponsors aanwezig waren. Op de foto ziet u de uitreiking van het eerste exemplaar door [uitgever Jan de Jong](#) aan uw redacteur. De zon scheen, de wind waaide en corona werd op anderhalve meter in de gaten gehouden. Toespraken, hapjes en drankjes maakten er een feestelijk geheel van, verwonderd gadegeslagen door voorbijgangers. Het was een fantastisch project met mensen die altijd iets zien in een plan en er dan helemaal voor gaan. Het was een bijzondere dag, en dat was het...

De familie Vlieger zit inmiddels niet meer in het bedrijf: in 1993 nam Wim Gasé de winkel over, hij staat hierboven in de deuropening. Ook de medewerkers van [papierwinkel Vlieger](#) op Amstel 34 zijn nog altijd zeer geïnteresseerd in de geschiedenis van het bedrijf.

Hiernaast de auteurs Dirk J. Tang en Sytze van der Veen en uitgever Jan de Jong. Het drietal staat klaar om een woordje te zeggen over Jan Vlieger (1844-1908), die wel duizend prentenboeken maakte voor alle lagen van de bevolking.

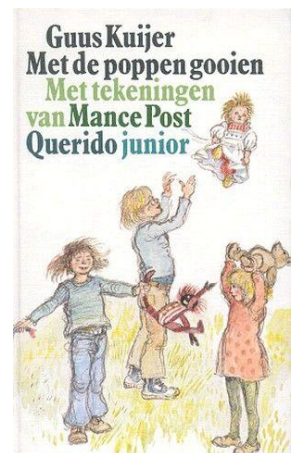
Vormgever Chang Chi Lan-Ying en uitgever Jan de Jong hebben er een mooi boek van gemaakt. Met alle illustraties in kleur, en een omslag waarop een combinatie van oud en nieuw bijeen is gebracht: een catalogus van Vlieger uit 1907 afgebeeld op hedendaags sierpapier met vogels. Ze kozen voor een bijzonder lettertype op het omslag en boven de hoofdstukken: de Kurversbrug, oftewel de Brugletter. Deze werd gebruikt voor naambordjes van veel Amsterdamse bruggen en ontworpen door Anton Kurvers, een letterontwerper die in de jaren dertig letters ontwierp in de stijl van de Amsterdamse school voor gebruik in openbare ruimtes.

Dankzij de financiële steun van twee SGKJ-Vrienden kon het boek gerealiseerd worden als dubbelnummer in de Reeks 'Uitgelezen Boeken', door de uitgever omschreven als een 'Katern voor boekverkopers en boekenkopers'. Een onregelmatig verschijnende maar altijd verrassende reeks!

Het boek is voor 15 euro (excl. verzendkosten) te bestellen bij [Uitgeverij De Buitenkant](http://UitgeverijDeBuitenkant.nl) in Amsterdam.

Constantijn Huygensprijs voor Guus Kuijer

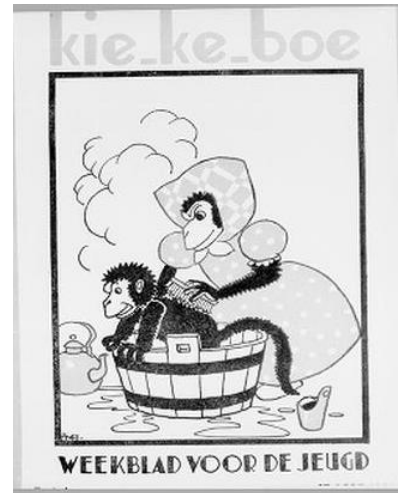
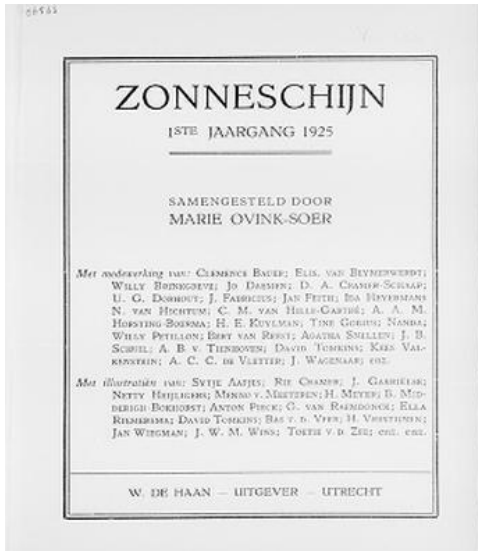
Op 12 juni 2020 werd bekend dat aan [Guus Kuijer](http://GuusKuijer.nl) de [Constantijn Huygensprijs](http://ConstantijnHuygensprijs.nl) is toegekend voor zijn hele oeuvre. Het is bepaald niet de eerste grote prijs die deze auteur voor zijn werk krijgt. In 1979 ontving hij de Staatsprijs voor Jeugdliteratuur, in 2012 de Astrid Lindgren Memorial Award en dit jaar dus de Constantijn Huygensprijs, die sinds 1947 jaarlijks wordt toegekend door de Jan Campert-Stichting. Als winnaars van deze prestigieuze prijs gingen hem voor in de categorie auteurs van jeugdliteratuur: Han G. Hoekstra, Annie M.G. Schmidt, Toon Tellegen en Joke van Leeuwen. Kuijers eerste kinderboek over Madelief, *Met de poppen gooien*, verscheen in 1975. Het kreeg meteen een Gouden Griffel. *Het grote boek van Madelief* bevat nog vier andere boeken over de hoofdpersoon. Het is een zeer geliefd boek, want in 2017 verscheen de 35^e druk.

Delpher

Delpher voegde in augustus van 1925 weer een flink aantal boeken toe, ruim 18.500 titels, waarvan 460 kinderboeken. U vindt ze [hier](#).

Bovendien is Delpher uitgebreid met maar liefst 47.360 nieuwe tijdschriften. Waaronder jeugdbladen als *Kie-ke-boe* (179) , *De Stormmeeuw* (177) en *Zonneschijn* (365).

Bij [Zonneschijn](#) was de omslag van het eerste nummer uit 1925 erg saai, en die van het laatste nummer in juni 1943 nogal somber. Een interessant blad om werk van diverse illustratoren te bekijken, al is het jammer dat alle illustraties in zwart-wit worden weergegeven. [Kiekeboe](#) bestond van 1930 tot 1933, werd daarna opgenomen in Zonneschijn. [De Stormmeeuw](#) was het blad van de Nationale Jeugdstorm, het bestond van 1934 tot 1945. De omslag met de meeuw bleef lang hetzelfde, maar veranderde in 1940.

Ander nieuws

Bommelwereld

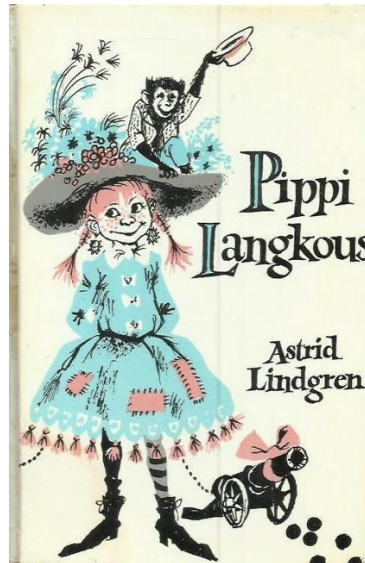
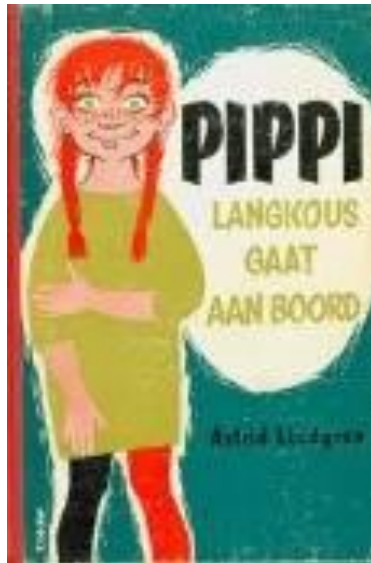
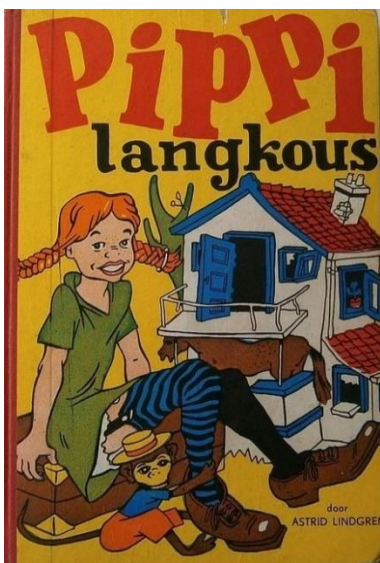
De uitbater van [recreatiepark Marveld](#) in Groenlo heeft plannen voor de bouw van een kasteel Bommelstein, tenminste als er geen beren op zijn weg komen. Hij wil over enkele jaren dagjesmensen ontvangen in [Bommelwereld](#), een themapark over het werk van Marten Toonder. De beheerders van de nalatenschap van Toonder zijn volgens de Volkskrant van 13 juli nauw bij het initiatief betrokken. Hopelijk komt butler Joost daar dan taartjes rondbrengen.

Pippi 75

Dit jaar bestaat het meisje met de rode vlechten, gecreëerd door Astrid Lindgren [75 jaar](#). En nog altijd is zij niet weg te denken uit het jeugdliteraire landschap. De tekeningen in de eerste Nederlandse vertaling (Born, 1952) waren van Jan Huizinga. De tweede druk verscheen in 1958 bij Van der Peet, met een nieuw bandontwerp van

Tientje Louw. In 1964 nam Ploegsma de uitgave over en liet nieuwe illustraties maken door Carl Hollander.

Tentoonstelling

In [Museum De Koperen Knop](#) te Hardinxveld-Giessendam gaat op 28 september de expositie [Het Kinderboek - toen en nu](#) van start. De expositie toont zowel kinderboeken uit het verleden als heden. De nadruk ligt daarbij op de twintigste eeuw. Te zien zijn onder meer series als de Kameleon, De Vijf, Bob Evers en werk van W.G. van de Hulst, Dick Bruna en Annie M.G. Schmidt. Rond de expositie worden tal van activiteiten georganiseerd. De tentoonstelling duurt tot 14 november.

Internet

Samenwerking Literaire organisaties

In Engeland hebben 125 literaire organisaties zich sinds 1973 verenigd onder de paraplu van [The Alliance of Literary Societies](#). Daar zit ook een aantal organisaties bij die zich bezighouden met het kinder- en jeugdboek, zoals: The Lewis Carroll Society, The Kipling Society, The Edith Nesbit Society, The Beatrix Potter Society, The Arthur Ransome Society, The Robert Louis Stevenson Club en The Oscar Wilde Society.

[The Imaginative Book Illustration Society \(IBIS\)](#) is opgericht in 1995 om wereldwijd onderzoek en uitwisseling van informatie te stimuleren over boek- en tijdschriftillustraties, de kunstenaars en de uitgevers.

[The Children's Books History Society](#) is de Britse tak van de 'Friends of the Osborne and Lillian H Smith Collections', en staat dichtst bij onze SGKJ. Sinds de stichting in 1969 door Brian Alderson houden ze zich bezig met kinderliteratuur uit het verleden. De missie van de CBHS luidt: 'Promoting an appreciation of children's books in their literary, historical and bibliographical aspects, and further encouraging a distribution exchange of information on children's literature.'

het
and

Blogs

Op de SGKJ-website staan blogs met een recensie van [Vlieger in vogelvlucht](#) door Toin Duijx, over een navolger van Top Naeffs *Schoolidyllen*: [De Ongeluksvogel](#) door Janneke van der Veer, en over het Rotterdamse [Vliegveld Waalhaven in jongensboeken](#) door Walter Gerritsen van der Hoop en Dick Venema.

Op de website van de Koninklijke Bibliotheek staat een blog van Karin Vingerhoets over [Alleen op de wereld](#) en op de website van Bijzondere Collecties / Allard Pierson een blog van Mathieu Lommen over [Amsterdam in Prentenboeken](#). Mathieu Lommen koos onder andere voor *Arabella de hemelkat* (1965) van Atie Siegenbeek van Heukelom.

Bijzondere uitgaven

Dasja en Tuuntje

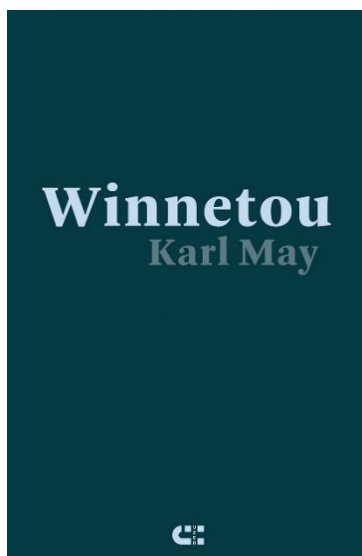
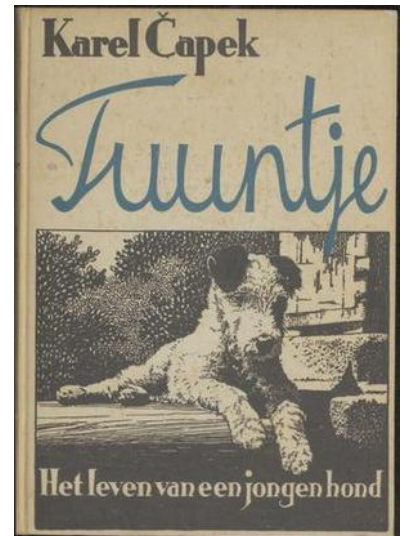
In *Nieuwsbrief 29* (februari 2020) schreven we het volgende:

'We hebben er bijna negentig jaar op moeten wachten, maar eindelijk heeft Dasja, de beroemdste hond uit de Tsjechische (kinder)literatuur, de weg naar Nederland en Vlaanderen gevonden. Deze éindelijk vertaalde klassieker (1933) van Karel Capek staat vol ontroerende verhalen over een ruwharige foxterriër. Karel Capek: *Dasja oftewel het leven van een pup.*'

Maar Wieneke Groenewegen, een van onze aandachtige lezers, wist dat dit niet de waarheid is. Ze heeft hetzelfde boek in haar bezit, maar dan met de titel *Tuuntje*. Het is vertaald door Johan Luger, en uitgegeven in 1935. Als kind mocht zij altijd in het boek bladeren wanneer ze ziek was, en het hondje dat ze destijds hadden, was ook een ruw harige foxterriër. Heel wat kranten wijdden er in 1935 lovende besprekingen aan. Ze zijn te vinden via www.delpher.nl.

Brinkman gaf er destijds de oorspronkelijke titel bij aan:

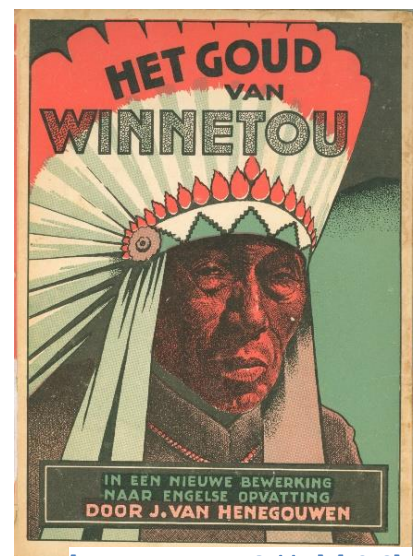
— **Tuuntje of het leven van een jongen hond. [Daschenka]. Verteld, geteekend, gefotografeerd en beleefd. Naverteld door Johan Luger. Amst., Van Holkema & Warendorf. 1935. Gr. 8o. (91, m. afb. tusschen tekst). fl. 1.75 ; geb. fl. 2.50.**

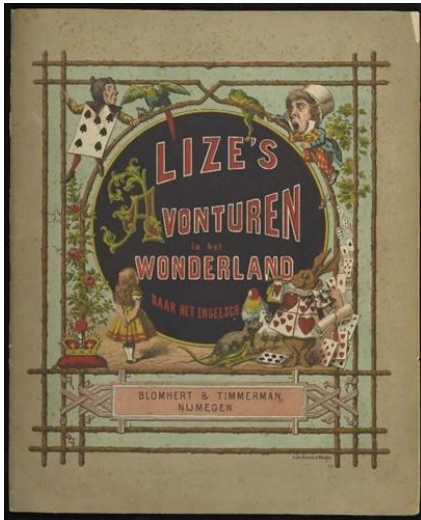
In maart 2021 verschijnt de eerste literaire, integrale vertaling van een van de klassieke werken uit de negentiende eeuw:

Winnetou van Karl May. De vertaling is van de hand van de gelauwerde vertalers Elly Schippers en Josephine Rijnaarts. *Winnetou*, algemeen beschouwd als meesterwerk, illustreert de ondergang van de Indianen. Karl May verdient naast andere grote Duitse schrijvers zijn plaats in de literatuur, die hem decennialang ten onrechte onthouden is. In deze vertaling geldt het boek als een herontdekking. De eerste druk betreft een eenmalige gebonden editie van slechts 1000 exemplaren. Bestel uw exemplaar op tijd!

Verschijnt tussen 25 februari (Mays geboortedag) en 30 maart (zijn sterfdag) 2021. (bron: uitgeverij.ljzer.nl)

[Antwerpen : Van Gelder], [1948].
1

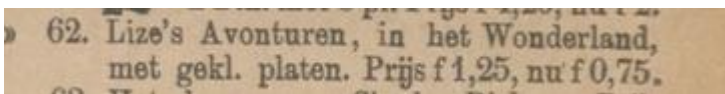
Al eerder maakte het [Lewis Carroll Genootschap](#) melding van het plan om een facsimile uit te brengen van *Lize's Avonturen in het Wonderland*, de eerste Nederlandse bewerking (1875) van *Alice's Adventures in Wonderland*.

Inmiddels zijn de voorbereidingen gevorderd. De twee begeleidende essays (over de achtergrond van de oorspronkelijke uitgave en de vertaling) zijn inmiddels gereed, met dank aan de auteurs Henri Ruizenaar en Casper Schuckink Kool. Op dit moment wordt gewerkt aan de vormgeving. In openbare collecties is slechts één incompleet exemplaar van deze editie bewaard gebleven.

Deze uitgave bevat kleurenlitho's van drukkerij Emrik & Binger naar de houtgravures van John Tenniel. De datering is gebaseerd op een advertentie in *Het Nieuws van den Dag*, 19 november 1875:

In 1878 zat het boek al in een ramsj-aanbieding van D. Bolle in Rotterdam voor een veel lagere prijs. (Het vaderland 06-06-1878). In 1883 heeft Bolle nog steeds exemplaren in de verkoop. Er zijn heel wat Carroll-liefhebbers die er nu een aardige prijs voor over zouden hebben!

Verfilmingen

Van het klassiek geworden jeugdboek *The secret garden* van Frances Hodgson Burnett uit 1911 is een nieuwe verfilming gemaakt. Volgens *de Volkskrant* van 13 augustus is het een bloedeloos drama geworden, onzorgvuldig vormgegeven en vol pompeuze computereffecten. En helaas, de filmmakers hebben nagelaten de koloniale achtergrond opnieuw te bekijken. Hierbij een illustratie uit *The Secret Garden*, Heinemann, 1911.

Ook *Pinokkio* kreeg dit jaar een nieuwe verfilming. Onder regie van Matteo Garrone werd het een 'ronduit sinistere' kinderfilm (de *Volkskrant* 23 juli 2020). 'Ja, het is duister, maar kinderen leren ook dat er licht is aan het einde van de tunnel', zegt de regisseur in een interview.

In 1019 verscheen een bachelor-scriptie over bewerkingen van Pinokkio:

[Pinocchio in beweging](#) door J. Parènt (Radboud Universiteit in Nijmegen).

'In dit onderzoek wordt de transformationele verhouding tussen Walt Disney's *Pinocchio* (1940) en Carlo Collodi's *Le Avventure di Pinocchio* (1883) met betrekking tot de thema's armoede en onderwijs geanalyseerd vanuit hun

cultuurhistorische context. Door middel van deze analyse, waarin de twee werken tegenover elkaar worden geplaatst, wordt de transformatie tussen Collodi's verhaal en de Disneyfilm op een nieuwe wijze inzichtelijk gemaakt.'

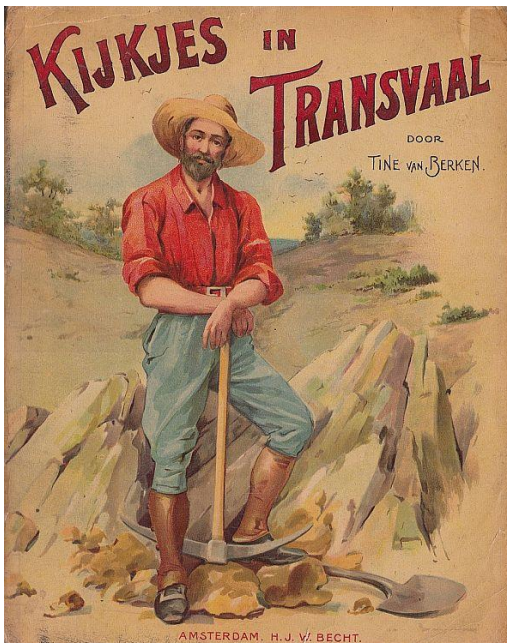
Volgens informatie van bioscoop Pathé 'keert regisseur Matteo Garrone terug naar de wortels van het originele Pinocchio verhaal. Met deze baanbrekende liveaction verfilming creëert hij een fantasiewereld van mysterie en verwondering, vol stralende, grappige en ontroerende momenten.'

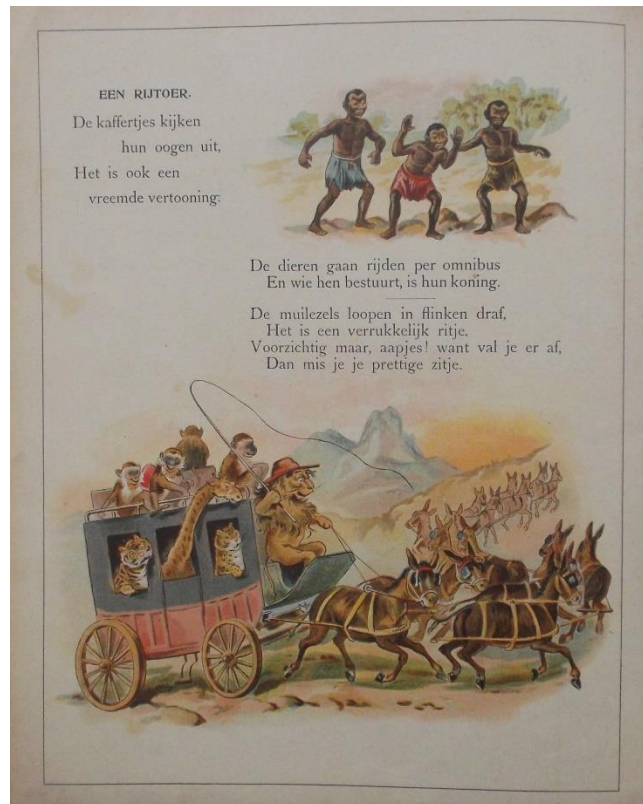
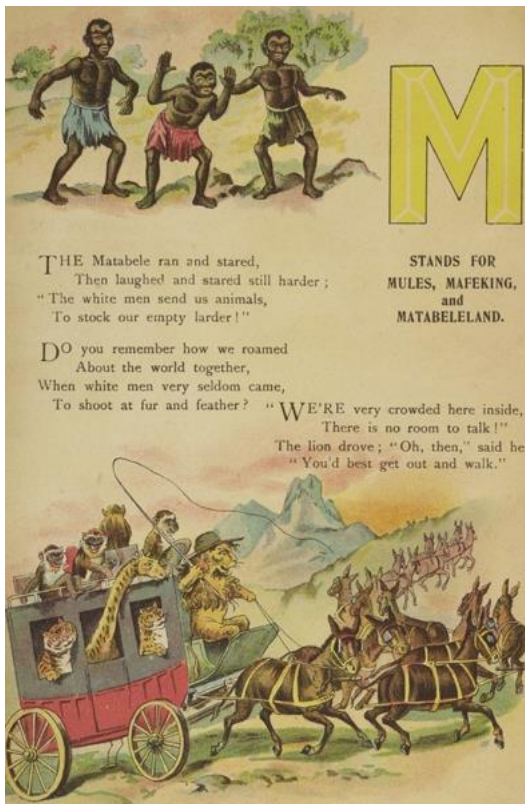
Pinokkio is al vele malen verfilmd, onder andere door Walt Disney (1940) en door Luigi Comencini (1972), en op dit moment wordt gewerkt aan een Amerikaanse en een Mexicaanse verfilming. Het iconisch geworden beeld van Pinokkio als leugenaar is al heel vaak gebruikt om politici aan de schandpaal te nagelen. Op 25 augustus was de beurt aan Trump.

Verborgen abc-boeken

In het vorige nummer van de Nieuwsbrief vroegen we of u verborgen abc-boeken in uw collectie hebt en of u dat dan met de SGKJ-Vrienden wilt delen. Van Eddy Raymann ontvingen we een reactie. Hij heeft in zijn collectie het prentenboek *Kijkjes in Transvaal* (Becht, 1898) van Tine van Berken, en zag dat dit een Nederlandse versie is van het *Kaffir ABC* (Dean and Son, 189X, 'Printed in Holland'). De KB heeft een Engelse uitgave (dankzij een grote schenking met abc-boeken van Antina de Ru in 1995), en de Zeeuwse Bibliotheek heeft als enige openbare collectie de Nederlandse bewerking. Ook hier is sprake van een Nederlandse uitgave die niet de abc-vorm volgt van het Engelstalige origineel.

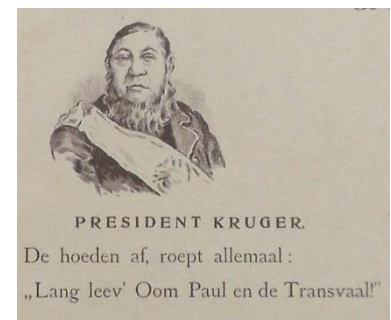

Over dit merkwaardige boek zijn heel wat vragen te stellen. Op de Engelse uitgave staat 'Printed in Holland'. De Nederlandse uitgave heeft op de achterkant de melding: Lith. L. van Leer & Co. Deze zal eerst de Engelse abc-uitgave gedrukt hebben, en daarna de afbeeldingen op de lithostenen hebben hergebruikt voor een Nederlands prentenboek, zonder abc-ordening, maar met enige aangepaste contemporaine informatie. Het boek werd verkocht in Engeland en Nederland, en lijkt bedoeld om westerse kinderen te laten zien hoe het in Zuid-Afrika was, al geeft het boek een vreemde mengeling van 'gewone' mensen en dieren in mensengedaante en -kleding.

De titel *Kijkjes in Transvaal* werd in 1898 en 1899 ook gebruikt door zendelingen voor bijeenkomsten met series lichtbeelden over Transvaal, met stadsgezichten, landschappen, gebeurtenissen, bewoners en portretten van onder andere Jan van Riebeeck en Paul Kruger.

De Tweede Boerenoorlog (1899-1902) tussen de Nederlandstalige Boeren van de Zuid-Afrikaansche Republiek (Transvaal) en het Britse Rijk stond op uitbarsten toen het boek van Tine van Berken in 1898 verscheen. Kennelijk waren de vijandigheden niet van invloed op het uitbrengen van een Nederlandse bewerking van het Engelse abc-boek.

Merkwaardigheden

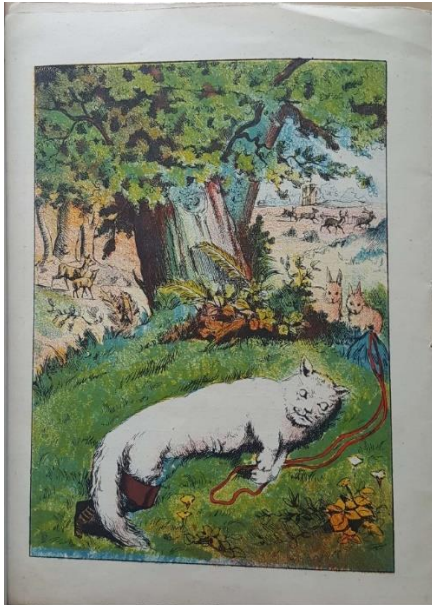
Een gender-kwestie?

Het verhaal van *De gelaarsde kat* naar het sprookje van Charles Perrault is wel bij iedereen bekend. In de meeste bewerkingen gaat het om een gelaarsde káter. Toch zijn daar uitzonderingen op: in een uitgave van Vlieger met litho's gedrukt door de Wed. E. Spanier & Zn. in Den Haag, verschenen circa 1873, heet de kat 'Poes' en aan het eind van het verhaal staat: 'Haar grootste genot was echter, te zien, hoe zij door hare slimheid twee menschen gelukkig gemaakt had.'

Er is nog iets merkwaardigs met deze uitgave waardoor de praktijk van het maken van illustraties weer een beetje duidelijker wordt. Een deel van de illustraties is gebaseerd op een uitgave van *De geschiedenis van de gelaarsde kat* door J.J.A. Goeverneur, verschenen bij H.J. Ter Gunne in Deventer in 1872. De platen zijn gedrukt bij Tresling

& Co. in Amsterdam. Wat speurwerk in Delpher leverde de originele afbeelding op, die vergeleken met de Vlieger-uitgave kwalitatief heel wat beter is.

De eerste plaat komt uit de Vlieger-versie, de tweede is van Ter Gunne.

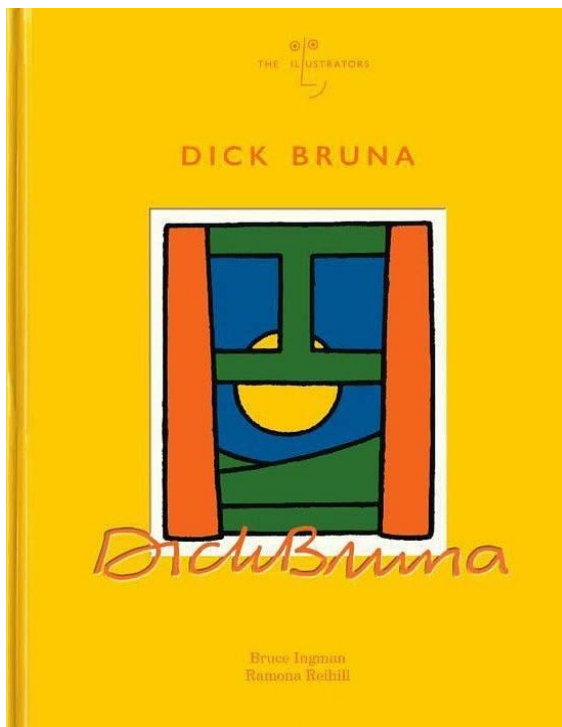

Scanned with CamScanner

Komt u ook dergelijke merkwaardigheden tegen, deel ze dan aub met de redactie!

Vakliteratuur

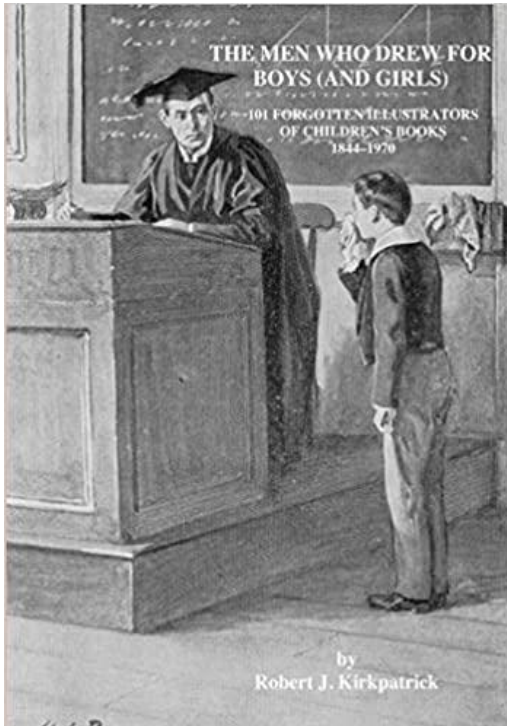
Dick Bruna : the illustrators / Bruce Ingman en Ramona Reihill ; Nederlandse vertaling [uit het Engels] door Astrid Huisman. - Amsterdam : Mercis Publishing BV, 2020. - 111 pagina's : gekleurde en zwart-wit illustraties ; 26 cm. Vertaling van: Dick Bruna. - London : Thames & Hudson Ltd, 2020. - (The illustrators). - Met index, literatuuropgave. ISBN 978-90-5647-843-8 (geb.) ; € 19,95.

Internationale aandacht voor het werk van Dick Bruna (1927-2017): zijn biografie is opgenomen in de reeks 'The Illustrators' van de Engelse uitgever Thames & Hudson. Het bevat een biografische schets van Dick Bruna, boordevol foto's, vroege tekeningen, schetsen, illustraties, boekomslagen en kunstwerken, inclusief niet eerder vertoond materiaal uit het privé-archief. 'The Illustrators' is een serie waarin werk en leven van een belangrijke illustrator wordt uitgelicht; om hun werk te vieren en nieuwe generaties te inspireren. Wat maakt Bruna's werk zo krachtig en geliefd? De auteurs van dit boek vatten het als volgt samen: "En daarmee raken we de kern: de gong van Matisse, de vuistslag van Cassandre en de menselijkheid van Bruna." De samenstellers van dit boek zijn Bruce Ingman, schrijver en illustrator en tevens hoofd van de masteropleiding Children's

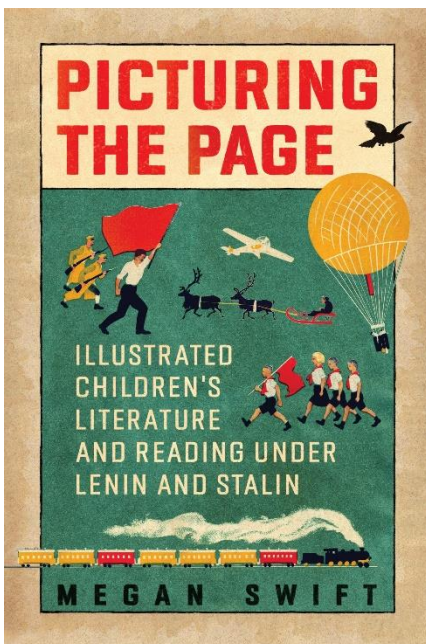
Book Illustration aan Goldsmiths, University of London. Ramona Reihill werkte jarenlang als kinderboekenredacteur, onder andere bij de Engelse uitgever van de nijntje-boeken. Quentin Blake is de samensteller van de serie.

Biografieën van andere illustratoren in de reeks zijn: Walter Crane, Ludwig Bemelmans, Judith Kerr en Posy Simmonds.

The men who drew for boys (and girls): 101 forgotten illustrators of children's books 1844 – 1970 / by Robert J. Kirkpatrick, London, 2019. Paperback £ 25. De auteur kreeg in 2020 de Harvey Darton Award for books extending our knowledge of past British children's literature.

This book records the lives and works of 101 “forgotten” illustrators of children’s books. For the most part, they worked during what has been called the “Golden Age” of children’s book illustration, but while they were contemporaneous with artists such as Walter Crane, Edmund Dulac, Louis Wain, Arthur Rackham, Cecil Aldin and Randolph Caldecott, most are now barely remembered (if, indeed, they are remembered at all). They were all commissioned to provide illustrations for children’s fiction, for the thousands of historical, adventure, school, mystery, war, Wild West and other novels that were published from the 1869s onwards. Many also illustrated other types of children’s books - picture books for the nursery, fairy stories, bible stories, and school readers and textbooks. (...) By providing life stories and comprehensive bibliographies of each illustrator's work, this book aims to give recognition where it is long overdue, to correct many of the mistakes made in previous reference sources, and to remember a body of artists many of whom have been unjustly neglected. (bron: CBHS en Amazon.com)

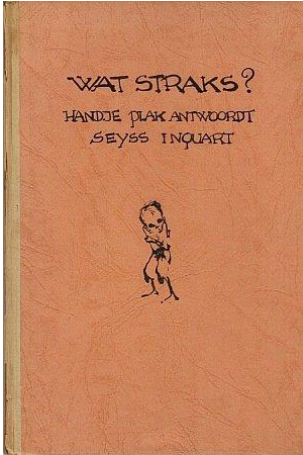

Picturing the page : illustrated children's literature and reading under Lenin and Stalin / Megan Swift. - Toronto ; Buffalo ; London : University of Toronto Press, 2020. - xiv, 221 pages : illustrations ; 23 cm. - ISBN 978-1-4426-1531-1 (paperback) ; \$ 22,46.

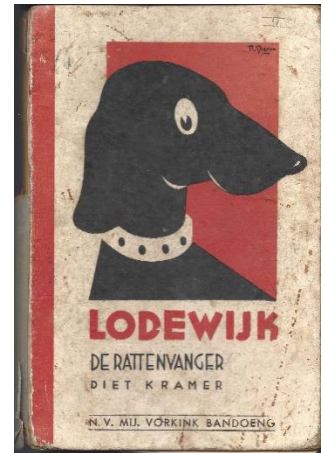
"Based on sources from rare book libraries in Russia and around the world, Picturing the Page offers a vivid exploration of illustrated children's literature and reading under Lenin and Stalin - a period when mass publishing for children and universal public education became available for the first time in Russia. Through an analysis of illustrations in fairy tales, classics, and wartime picture books, Megan Swift elucidates the vital and multifaceted function of illustrated children's literature in repurposing the past. Picturing the Page demonstrates that while the texts of the past remained fixed, illustrations could slip between the pages to mediate and annotate that past, as well as connect with anti-religious, patriotic, and other campaigns that were central to Soviet children's culture after the 1917 Revolution." (bron: Picarta)

Boekenpost

In [Boekenpost](#) 169 is een mooi artikel opgenomen van SGKJ-Vriend Truusje Vrooland over teckels in kinderboeken. Vanzelfsprekend komt Lodewijk, de bekende teckel uit de boeken van [Diet Kramer](#), in het artikel voor, maar ook teckels als Takkie, Teckel Tom en Cheffie. Ook wordt ingegaan op beroemde mensen en hun teckels, onder wie Harry Mulisch, Albert Einstein en G.B.J. Hilterman.

In dit nummer van Boekenpost is verder een interessante bijdrage opgenomen van SGKJ-Vriend Frits Booy. Hij bespreekt hierin Nederlandse kinderrijmpjes en kinderliedjes, die als protestmiddel zijn gebruikt in de Tweede wereldoorlog. In Boekenpost 170 wordt het tweede deel van zijn artikel gepubliceerd.

Vragen

Netty van Rotterdam kreeg een vraag naar een Engels prentenboek waarin bijgaande illustratie voorkomt. De titel is mogelijk *The sanddown children*. Het is een Engels sprookjesboek uit 1980 met illustraties van Braldt Bralds. Hij werd geboren in Nederland en volgde de Grafische school in Rotterdam. Hij is vooral in de Verenigde Staten bekend als illustrator. Kent iemand dit boek?

SGKJ - www.hetoudekinderboek.nl - StichtingGKJ@gmail.com - www.facebook.com/stichtingGKJ/

Deze onregelmatig verschijnende *SGKJ-Nieuwsbrief* is een tussentijdse aanvulling op de *SGKJ-Berichten*. De *Nieuwsbrief* wordt verzorgd door Jeannette Kok en Janneke van der Veer. Opmerkingen over dit nummer en suggesties voor het komende nummer kunt u sturen naar jeannettekok@upcmail.nl

U heeft op een eerder moment aangegeven nieuws vanuit de SGKJ op prijs te stellen. Wilt u zich afmelden voor de Nieuwsbrief, stuur dan een mailtje naar: StichtingGKJ@gmail.com